ՄԷԾՄՈՒԱՑԸ

ԱԽՊԱՐ

ԵԳԻՊՏԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԵՐԱՑԻԹ

Սէնէլիայի թէշին 150
Ալթը այլը լը 80
Իւչ այլըղը 40
Թաշրալար իշին բօսթա իւճրէթի սէնէլիայի . 40
Շէհիրլի բօսթասը 80

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իշին
Ց. ԹՕԼԱՑԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա

ԻԼԱՆԱԹ

Պէհէր սաթիրը պիր տէֆալըգ իշին 3
Իքինճի տէֆա իշին 2
Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սաթիրը . 10
Զինգատ տէրճ խուրլէճէք իլանաթ իշին այրըճա բաղախլըք օլունուր։

Ամսուրը նախապէս այիտ պէնալէր մէճճանէն տէրճ օլունուր։

1227 ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ 1888 ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ ‖ ՆԻԻՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ ‖ ՀՈԿՏ. 29/10 ՆՈԵՄԲԵՐ ՝Ի ՐԷՊՊԻԼ ԷՎՎԷԼ ՝Ի. ՝Ն. 1227

ԱՍԻԹԱՆԷ 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

ՍԷՑԵԱՀԱԹԸ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԻԵԷ ՎԷ ՖՐԱՆՍԱ

Այմանիա իմբէրաթօրու Վիլհէլմ հազրէթլէրի, Էվրօբատա նէվիմա պիր տէվր իթտիքէն, վէ պու տէվր էսնասընտա մուազզամ գօշուսու Ռուսիա Զարը հագգընտա իզհարը մուհապպէթ վէ թէվէճճիւհ, վէ Շթութկարտ վէ Միւնիխ շէհիրլէրինտէ, Այմանիա տէվլէթինին պաշլըճա իքի միւթթէֆիգինի զիեարէթ, վէ վիէննա իլէ Ռօմա շէհիրլէրինտէ, Էվրօբա բօլիթիգասընին էսասընը թէշքիլ իտէն իթթիֆագ պաղլարընը թահքիմ իլլէտիքտէն սոնրա, քէնտի բայիթախթընա ավտէթ իրլէմիշ տիր։

Պու սէյեահաթըն, մէմուլ օլան մուվաֆֆագըյէթի հուսուլէ կէթիրտիկի պէեան օլունապիլիր։ Շէօյլէքի Զար՝ տօսթանէ պուլունմուշ, Ֆրանսուա-Ժօզէֆ՝ նիւմայիշքեարանէ հարէքէթ իթմիշ, վէ Հիւմպէրթ տախի իզհարը հէեէճան իլլէմիշ տիր։ Պու բարլագ մէնզարէտէ եալընըզ իքի ճիւզի կէօյկէ միւշահէտէ օլունուպ, պիրի շու տուր քի, բրէնս տը կալ՝ իմբէրաթօր Վիլհէլմին մուվասըլէթինէ պէքլէեէճէք եէրտէ, վիէննաը թէրքլէ այը ավընա կիթմիշ, վէ իքինճիսի տէ շու տուր քի, իմբէրաթօր Վիլհէլմ, Ավսթրիա պաշ վէքիլի գօնթ Թաաֆ իլէ անըն բոթիգասը հագգընտա իզհարը խուսուսէթ իլլէմիշ տիր։

Կէրչի միւշարիլէյհին սէյեահաթը ումումէն հիւսնի թէլգրագը օլունմուշ իսէ տէ, էսասը նէ՝ իտուկի հէնուզ ճահ սիւալ տրը։ Ֆիլվագը պու սէյեահաթա գաթի պիր մանէա վիրմէք միւշքիլ տիւր։ Պու պապտէ միւսէրրահ պիր մագսէտ թայրին իտիլէմէզ։ Պիր ռիվաեէթտէ օլ կէնճ հիւքմտարան արասընտաքի միւնասէպաթը զաթիէէնին բօլիթիգա մէնաֆիի տալիմէսինի թատիլ վէ թէպտիլ իթմէտիկի իչին, բօլիթիգա հագգընտա թէէսսիրի օլամազ իսէ տէ, հիչ պիր ֆայիտէսի տէ եօք տուր տէնիլէմէզ։ Միւնասէպաթը մէզքուրէ՝ շիւպհէլերի իզալէ, եագընըզլարը թէսհիլ, վէ մուամէլաթա իհթիեաճը միւսալէմէթի իտիալ իթմէկէ վասրթա տրը։ Վէ էֆքատը ճէօմաաթ արասընտաքի միւքեալէմէլէր նէ նէթիճէ հասըլ իտէրլէր իսէ, հիւքմտարան արասընտա տախի այնի նէթիճէեէ հասըլ իլէրլէր։

Իչթէ, իքինճի Վիլհէլմին բէթէրհօֆու զիեարէթինին մուվաֆֆագըյէթի, կէօրիւնիւշտէ պունան իպարէթ գայմըշ տրը։ Իքի տէվլէթ պէյնինտէքի միւնասէպաթ կէրկիլի իքէն, սալքի տօսթանէ օլմուշ տուր։ Ռուսիա զազէթալարընը Այմանիա հագգընտաքի լիսանը իթթիտալէեարանէ վէ իհթիրազքեարանէ պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Հալպուքի էսասէն հիչ պիր իհէպտիլաթ օլմամըշ տրը։ Ռուսիա հէր նէրէտէ իսէ օրատա տրը, վէ Մ. տը Պիզմարգ, տէվլէթի միւշարիլէյհաեը տախի քէնտի բօլիթիգասը տայիրէսինէ կիրտիրմէէ չալըշըրը հալտէ, եալընըզ օ տէվլէթ տիր քի, Ֆրանսա իլէ պէրլիքտէ, մէզքիւր բօլիթիգա տայիրէսինէ կիրմէք իսթէմէմիշ տիր, վէ թէքրիր Էվրօբանընը՝ Այմանիա տէվլէթի թապիիէէթինէ կիրմէսինի մէնն իլլէմէքտէ տիր։ Լաքին իքի տէվլէթին միւնասէպաթընը կէրկիլէչտիրէն խուսուս՝ եալընըզ սէրպէսթիի հարէքէթ տէյիլ տիր քի, Ռուսիա տէվլէթի անը իսթէմէքտէ օլսուն, իլլա վէ խուսուսիլէ Ռուսիա իլէ Այմանիանըն միւթթէֆիգի օլան Ավսթրիա արասընտա մէվճուտ պուլունան կիզլի խուսուսէթ՝ տէվլէթէէն միւնասէպաթընը կէրկիլէչտիրմէքտէ, վէ Այմանիա՝ քէնտի միւթթէֆիգինի նէ՝ իլթիզամ վէ նէ՝ թէրք իթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ տիր։ Խուսուսա Պուլկար հատիսէսի, հէր նէ հալտէ իտի իսէ, եինէ օ հալտէ տիր։ Ռուսիա՝ մէսէլէեի մէզքիւրէեի մուալլագտա պրագապիլիր, հալպուքի նազարը տիգգաթընտան ասլա տուր իտէմէզ։ Տէվլէթի միւշարիլէյհա՝ միւթատը օլան թէհամմիւլ իլլէ ֆըրսաթ պէքլէմէքտէ տիր։

Ավսթրիատա, իմբէրաթօր Վիլհէլմ, պիր միւթթէֆիգ մագամընտա հիւսնի գապուլ օլմուշ տուր, լաքին տահա տօղրուսունու սէօյլէմէք իչին, մուհապպէթ հիսսիյէ միւթթէֆիգ օլմազտան զիեատէ, լիւզումու իհթիեաճա մէպնի օլան պիր միւթթէֆիգ մագամընտա գապուլիյէթ կէօրմիւշ տիւր։ Պունունլա պէրապէր Պուլկարիսթան մէսէլէսինտէն պահս օլունմագտան կէրի տուրուլապիլէճէկի ճիհէթլէ, իքի տէվլէթ պէյնինտէ իհթիլաֆա մահէլլպուլունմամըշտըր։ Անճագ Վիէննաեա իտիլէն զիեարէթտէն պիր կէրկինլիք հասըլ օլմուշ իսէ, օ տախի, շիւպհէսիզ շու էսնատէ Ավսթրիանընը՝ քէնտի տախիլինտէ Այման իւնսիւրիւլլէ իմթիզաճլը օլմամասը տրը։ Ավսթրիա պաշ վէքիլի գօնթ Թաաֆա, Այմանիա իմբէրաթօրու թարաֆընտան վագը օլան մուամէլէտէն տօլտեը ալտանըլամազ։ Այմանիա՝ Ավսթրիանընը Սլավըզա, ֆէտէրալիսթ վէ մուհաֆազաքեար ուսուլինէ մէյլ իթմէսինի իսթէր։

Իմբէրաթօր Վիլհէլմին իթալիատաքի գապուլիէթի իսէ, բէք բարլագ օլմուշ տուր։ Միւշարիլէյհին զիեարէթ իթտիկի սայիր մահէլլէրտէ ումուրը բօլիթիգիյէ իլէ իշթիղալ օլունմուշ իսէ տէ, Ռօմա վէ Նաբօլիտէ սայքի պիր ֆիթուհաթ կիպի շէհրի ային իճրա իտիլմիշ տիր։

Ռօմատա մէվզուի պահս օլաճագ մէսէլէ օլմաեըպ, զիրա պաշ վէքիլ Մ. Գրիսբէրինին՝ ումուրը սիեասիէէտէն պահս իթմէկէ պաշգա վագբթ պուլապիլէճէկի տէրքեար տրը։ Պիր ագիթթիրապ վէ էնտիշէ իլէ պէքլէնիլէն խուսուս՝ Այմանիա իմբէրաթօրունուն վաթիգան հագգընտա իճրա իտէճէկի հաբէքէթ իքէն, շիւպհէսիզ օլ խուսուս՝ էվվէլճէ իքի տիբլօմաթ արասընտա գարարլաշտըրըլմըշ տրը։ Իքինճի Վիլհէլմին օն իւշիւնճիւ Լէօն բաբաեը զիեարէթի՝ իզհարը հիւքմէթ վէ բիաեէթտէն զալրի պիր շէյ օլմամըշ տրը։ Մալիւմ տիւր քի, իմբէրաթօրուն Ռօմաեա կէչիշի, բաբա իչին օլմաեըպ, թապիաթիլլէ պունատան՝ տիկէրլէրի իսթիֆատէ իթմիշլէր տիր։ Շու գատար քի, իմբէրաթօր Վիլհէլմին իթալիա բայիթախթընտա պուլունմասը, իթալեանլարըն իֆթիխարէն սեօյլէտիքլէրի վէճճէլ։ 1870 վուգուաթլարընըն թաստիգի օլմամըշ տրը։ Ֆագաթ պու կիւնքի կիւն իթալիա իլէ Այմանիա արասընտա իթթիֆագ մէվճուտ օլտուղու, վէ պու իթթիֆագըն բօլիթիգա մէնաֆիի իգթիզասընճա, իմբէրաթօր Վիլհէլմին, Բաբալարըն հիւքիւմէթի ճիմանիէսի մէսէլէսինէ միւտախէլէ իթմէեէճէկի իգբարը տա, եինէ օ տիմէք տիր։ Շու հալտէ 1870 վագբալարը նէ՝ թաստիգ վէ նէ՝ թայիրպ օլունմաեօր։ Իլլա պու կիւնքի կիւն մէսէլէ օնա տալիր օլմատըղը անլաթըլմագլա իքթիֆա իտիլիեօր։

Հասընը իքինճի իմբէրաթօր Վիլհէլմին, Էվրօբատա իճրա իթտիկի տէվրտէն օնրա, ահվալը ուզումիեէ, բէտէրինին վէֆաթընտա նէ՝ հալտէ իտի իսէ, եինէ օ հալտէ գալմըշ տրը, վէ մուհարէպէ գօրգուլարը՝ պու կիպի գօրգուլարա մահէլ օլմատըղը իչին, քէնտիլիքլէրինտէն տէֆ ու իզալէ օլունմուշլար տրը։ Լաքին Ֆրանսատա, հալէա, ահվալը խարիճիեէտէն թէրէտտիւալէ պահս օլունուեօր։ Հագբգէթի հալ շու տուր քի, պիզ եանի Ֆրանսըզլար, միւնֆէրիտ պիր մէվգիտէ օլտուղումուզտան, խարիճի հալիմիզ՝ մուճիպի մէճմունիյէթ տէյիլ տիր, վէ քիմսէեէ թէճավուզ իթմէք իսթէմէմէլէ, տիկէրլէրէ տէ հէր կիւնա ֆիքրի թէճավուզքեարանէեէ մահէլ պրագմատըղըմըզտան, հալիմիզ պատիի տէհշէթ վէ իզթիրապ տախի ատտ օլունամազ։

Էկէր քէնտի հալիմիզտէն տօլտեը միւսթէրիհ օլունապիլսէ իտի, գօմշուլարըմըզը էֆքեար ու նիեաթը միւսալէմէթճուեանէսինէ բէք տէ էմին օլունամազ իտի։ Հալպուքի քէնտի քէնտիսինի թէլէֆ իթմէք իւզրէ օլտուղու կէօրիւլէն պիր ատէմին, խարիճտէն տախի տարպ իտիլմէեէճէկի տէրքեար տրը։ Պիզզաթ քէնտիլէրինէ արզ իթտիկիմիզ մէնզարէ մէյտանտա տուրուրքէն, է՛ն գըսգանճ բաքիպլէրիմիզ, է՛ն ատավէթլի տիւշմէնլէրիմիզ, վէ ճիւմհուրիեէթ էֆքեարընը մահվընա է՛ն զիեատէ ալէագատար օլան տէվլէթլէր՝ տահա ֆազլա նէ՝ արզու իտէպիլիրլէր։

Շու հալիմիզ՝ էսէրը ճինինէթ ատտ օլունսա լաեըգ տրը։ Շէօյլէքի, Ֆրանսա, պիր թարաֆտան, քէնտի թարլիսինին չայհանը թիզքեար պիր կիւնիւնիւն շէհրի աեինինի իճրա իլլէմէք իւզրէ տիկէր ճէօմաաթլարը միլքինէ տավէթ իթտիկի, վէ քէնտի ֆէլաքէթլէրինի նէ՝ տէրէճէ սիրաթլէ թամիր իտէպլորիկինի ալէմէ կէօսթէրմէկէ հազրլանտըղը պիր սըրատա, տիկէր թարաֆտան, պունճա պիւեիւք շէյլերի վիճուտէ կէթիրմիշ օլան Գանուինը էսասիեի մահվ իթմէք իչին շու զէման ինթիխապ իտիլմէքտէ, վէ հիւքիւմէթ, պինաեը ճիւմհուրիեէթտէ էօյլէ պիր տէլիք աչմագտա տրը քի, պիլճիմլէ ֆըրդալար, պու տէլիլի էնիլէթմէկէ հազրլանմադտա տրլար։ Իմտի, թէքրար իտէրիզքի, պիզ քէնտի զաաֆէթիմիզ վէ իհթիպարընըզլըմըզա չալըշտըղըմըզ թագտիրտէ, տիւշմէնլէրիմիզ նի՞չին պիզէ թէճավուզ իթմէք իսթէեէճէքլէր տիր։

(Թան)

ՊՈՒԼԿԱՐԼԱՐ ՎԷ ԱՐՆԱՎՈՒՏԼԱՐ

Պուլկարլար՝ Արնավուտլար հագգընտա լէվէճճիւհ կէօսթէրիեօրլար։ Պու խուսուս նազարը տիգգաթը ճալիպ տիր։ Արնավուտ էհալիսինին արզուլարընը թահրիք վէ թէշվիգ իթմէք մագսէտիլլէ Պիբրէշտէ թագ ու նէշը օլունան Սքիբէթարի (եանի Արնավուտ) նամ զազէթաեա Պուլկար միւտիրանը բէյիսի Մ. Սթանպուլօֆ ապտնէ եազըլտըղընտան, տիկէր բէք չօգ մաարուֆ Պուլկարլար տախի միւմահիլէյհէ իմթիալէն, մէզքիւր զազէթանընմագսէտինի թէշվիգ իթմէքտէ տիրլեր։

Մալիւմ օլտուղու իւզրէ, Արնավուտլար, եունան թէմաեիւլաթընա գարշը քէնտի մէմլէքէթլէրինին միւտաֆասընը վէ ճահիլ ճէօմաաթլարընը թալիմ ու թէրպիեէ իլէ, հայսիեէթլէրինի թանըթմագլըղը արզու իտէրլեր։ Պուլկարլար տախի, Մաքէտօնիատա, եունանլըգ էֆքեարընա գարշը բրօթէսթօ իտէրէք, վէ քէնտի մէնաֆիի միլլիեէլէրինի օլ թարաֆտան իլէրի կէօթիւրէրէք, նէվիմա Արնավուտլարընը բօլիթիգասընա սալիք օլմագտա տըրլար։ Մագքիւր Արնավուտ զազէթասը, սոն պիր նիւսխէսինտէ, Արնավուտլար իլէ Պուլկարլարընը՝ եունանլըզընը ինթիշարընա գարշը պիր սէտտ չէքէպիլէճէքլէրինի, վէ չիմալտէն թէհտիտ իտէն մուխթարաեա գարշը քէնտի միլլիեէթլէրինի մուհաֆազա իտէպիլէճէքլէրինի տէրմիեան իլլէմիշ տիր։ Պուլկար բօլիթիգաճըլարը, միւսթագպէլի պուլունմասընա իթիգատ իթտիքլէրի պէօյլէ պիր էհալիեի չիմտիտէն գազանմագլըղը, մէհարէթի սիեասիեէ ատտ իլլէեօրլար։

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

—

Բէթրէսպուրկ, 5 նոյ. – Գավգաս տէմիր եօլունուն Պօրքի ճիվարընտա խաթթտան չըգմասը, իմբէրաթօրու համիլօյան գաթարընը սիւրաթը հարէքէթինտէն նէշէթ իթմէեիպ, ֆագաթ թրավէրսլէրին պօղուգլուղունան վէ թօբրաղընը՝ եազմուրուն քէսրէթինտէն տօլաեը չէօքմիւշ օլմասընան նէշէթ իթտիկի պիթթահգըդ անլաշըլմըշ տրը։

—

Բէթրէսպուրկ, 4 նոյ. – Ռուսիա իմբէրաթօրու վէ իմբէրաթօրիչասը պու կիւն էօյլէտէն պիր սաաթ էվվէլ աչըգ արապա իլէ մուվասըլէթլէ, Գաշան քիլիսէսինէ կիթմիշլեր վէ օրատա իճրա օլունան իպատէթտէ հազրը պուլունմուշլար տրը։ Իմբէրաթօրը արապասընտան սոնրա վէլիի ահտ բրէնս կէլմէքտէ իտի։

Իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչանընն ահվալը սրհհիեէլէրի սուրէթը միւքէմմէլէտէ օլուպ, խալգ թարաֆընտան քէմալը մէսէրրէթլէ վէ սատագաթվէ մուհապպէթ ալէամէթլէրիլէ գապուլ օլունմուշլար տրը։

—

Պրիւսէլ, 5 նոյ. – Լուէն նամ մահէլլ գաթօլիքլէրի թարաֆընտան բաբա հազրէթլէրինէ իրսալ օլունան պիր մահզէրէ ճէվապէն, միւշարիլէյհ, բաբալրգ մագամընը պունկիւնլերտէ տիւշար օլտուղու թագեիգ ատ արասընտա, գաթօլիքլէրին՝ բաբալրգ մագամընը սէրպէսթի վէ հիւրրիեէթինի իե ատէ հագգընտաքի մէսաեի վէ իգտամաթընտան տօլաեը պէղաեէթ մէճմուն օլտըղընը ճէվապէն պէեան իլլէմիշ տիր։

—

Վիէննա, 5 նոյ. – Գօնթ Ֆրէտէրիգ Բէվէրթա Բասալանտա՝ Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան տէվլէթինին բաբա նէզտինտէքի օրթա էլչիլիկինէ թայեին օլունմուշ տուր։

—

Վիէննա, 5 նոյ. – Ինտէբանտանս Պէյ զազէթասընը մալիւմաթընա նէզարէն, Այման բօլիս մէմուրլարը, Մ. Բօրէնչախըն խանէսինտէ իճրա իթթիքլէրի թէհարրիեաթ էսնասընտա, իմբէրաթօր Ֆրէտէրիգին 1870 սէնէսինտէն պէրու միւսմահիլէյհէ իրսալ իլլէմիկի մէքթուպլարը զապթ իլլէմիշ տիր։

—

Վիէննա, 5 նոյ. – Ֆիլէմէնք գրալընը՝ ահվալը վիճուտիեէսի բէք զիեատէ քէսպը վէխամէթ իլլէտիկի, Գօրէսբօնտանս տը լէսթ զազէթասընտա կէօրիւլմիշ տիւր։

—

Պէլկրատ, 5 նոյ. – Ստապրգ Սըրպիսթան գրալիչասը Նաթալի Գրըբմա միւթէվէճճիհէն եագընտա Պիքրէշտէն հարէքէթ իտէճէք, վէ օրատա Ռուսիա իմբէրաթօրիչասը թաբաֆընտան քէնտիսինէ թախսիս իտիլէն պիր սէրայտա սուրէթը գաթիեէտ իխթիեարը իգտամէթ իլլէեէճէք տիր։

—

Վիէննա, 5 նոյ. – Բէթրէսպուրկտան վարիտ օլան մալիւմաթա նէզարէն, Թուրուգ ու մէապիր նազըրը Մ. Բօսիթ մէմուրիեէթինտէն ինֆիսալ իլլէմիշ տիր։

Ռուսիա խարիճիեէ նէզարէթի էրքեանընտան Մ. Վլանկալի, գօնթ Շուվալօֆը եէրինէ Ռուսիանընն Պէրլին սէֆարէթինէ վէ Սթօգօլմ սէրի Մ. Շիուկինի տախի Բարիս սէֆարէթինէ թայեին օլունանագ տրը։

ԿԻՒՆԷԻԻՔ ՎԱԳԸԱԼԱՐ

Տէպա զաղէթասընա Վիէննատաքի մուխպիրինտէն պէր վէճհի աթի եաղրլմըշ տըր։

Տէրսաատէթտէն եաղրլտըղընա կէօրէ, տէվլէթի Ալիէէնին շու եապու տէվլէթլէ իթթիֆագ իտէճէկինէ տայիր չայի օլան ռիվաէթլերին ասլ ու էսասը օլմատըղընը պիլտիրմէք իւզրէ, ճանիպը Պապը Ալիտէն սիւֆէրայը սալթանաթը Սէնիլէէ թահրիրաթ կէոնտէրիլմէք իւզրէ օլուպ, պու թահրիրաթտա, «Պապը Ալի, քեաֆիֆէյի Էվրօբա տէվլէթլերիյլէ հիւանի միւնասէպաթտա օլտուղունտան, հիչ պիր տէվլէթ իլէ իթթիֆագ իթմէկէ միւհթաճ տէյիլ տիր» տէնիլէճէք տիր։

—

Էսարէթին մէնիլ պէհանէսիյլէ պիր զէմանտան պէրու Աֆրիգա սէվահիլինին զապթընա գալգըշըմըշ տըր, վէ չիմտիեէ տէկին միսսիթմիքեաթը օլմաեան Ալմանիա տախի, քէնտի մէմալիքինտէ թէայիւշ իտէմէէն թէպաասընա կէչինէճէք մահէլլ օլմագ իւզրէ, ներետէ օլուր իսէ օլսուն միսսիթմիքեաթ թէտարիքինէ լիւզում կէօրմէեէ պաշլամըշ տըր։

Պու նիեէթլէ Պահրը քէպիրտէ վէ Աֆրիգանըն սէվահիլի շարգիեէսինտէ պաղը մահէլլեր էլէ կէչիրիլմիկի կիպի, Զանկիպար հիւքիմէթինէ թապի սէվահիլին՝ պիր Ալմանիա շիրքէթի իտարէսինէ հէվալէսի իչին տախի Զանկիպար հաքիմինտէն մուվաֆֆագաթ իսթիհսալ իտիլէպիլմիշ իսէ տէ, Ալմանիա շիրքէթի իտարէսինէ հէվալէ օլունան եէրլէրին էհալիսի, իտարէյի ճէտիտէ իճրաի մուամէլաթա պաշլար պաշլամագ, հուգուգունու մուհաֆագա զըմնընտա սիլահա սարըլմագ մէճբուրիեէթինտէ պուլունմուշլար տըր։

Էհալիի մէրգումէնին պու հալ ու հարէքէթի կէթրաֆա սիրաեէթլէ, օճիվարլարտա էճնէպիլէր ալէյհինտէ գըեամ պիւեիւմիշ, վէ Ալմանիա տոնանմասը հիսարսըզ իսթիհքեամսըզ գուլիպէլէրտէն իպարէթ օլան գարիեէլերի թօքա թուքթուղու վէ մահվ ու խարապ իլէտիկի հալտէ, գրեամը թէսկին իտէմէմէսի, Ալմանիաճա հիտտէթ վէ չիտտէթի մուճիպ օլուպ, ուժում Ալմանիա ղազէթալարը, հայսիեէթի միլլիեէնին վիգաեէսի իչին թէտապիրի չէտիտէ իթթիխազընը թավսիեէ իթմէքտէ պուլունմուշլար տըր։

Պու քէրրէ իսէ, Զանկիպարտան պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Վինտի նամ մահէլլ, ալթը սաաթ թօքա թուքթուլմուշ, վէ քիւլիեէթլի խասարաթ վուգու պուլուպ, էզճիւմէ լիմանտաքի սանտալլարընը ճիւմէսի պաթմըշ տըր։

Պիզմարգ վէ Մթօշ նամ Ալման սէֆինէլէրի վէ Ակամէմիսնի նամ ինկիլիզ զըրհլըսը Զանկիպարտա պէքլէնմէքտէ իմիշլէր։

Շէտիտ վէ ուզուն պիր թաագիպտէն սօնրա, 200 էսիրի հավի պիր արապ սանտալը զապթ օլունմուշ, վէ Ալժէրին նամ սէֆինէնին իքի սանտալը տէվրիլմիշ իսէ տէ, երինէ տօղրուլուպ, պիր թիւֆէնք վէ 4 ռէվոլվէր իլէ թաագիպինէ տէվամ տէվամ իթմիշ տիր։ Էսիրլէրտէն եալընըզ 27 նէֆէր գուրթարըլապիլինմիշ տիր։

—

Ֆրանսանըն Նանսի շէհրինտէ, ալթընճը ֆըրգաի ասքէրիեէնին իճրա իլլէտիկի ըէսմի կէչիտտէն սօնրա, ժէնէրալ Միրիպէլին, ասաքիրի մուսթահֆըզա գապիթանընա իրատ իթտիկի նութգուն աթիտէքի ֆըգրասընը Սուար նամ զաղէթատան նագլէն թէրճէմէ իտէրիզ։

«Էթրաֆընըզտա իչիթտիկինիզ սէօզլէրէ գուլագ ասմագտան սագընընըզ։ եէկեանէ մէշղուլիեէթինիզ՝ ֆէնտի հարպը իքմալ իթմէքտէն իպարէթ օլմալը տըր։ Էօյլէ պիր ճէօմաաթ իչինտէ եաշաեօրսունուզ քի, հուտուտա եաղընըզը հասէպիլէ, տարիմա թահրիք օլունմուշ հալտէ տիր։

«Պիր թագըմարընը՝ «Շիմտիքի մուհարէպէ բլանը մուճիպինճէ ֆալան նօգթատա 200 պին, ֆալան նօգթատա 300 պին ասքէր իգամէ իտիլէճէք, վէ ումումի մուհարէպէ տէ ֆալան մահէլլտէ վուգու պուլաճագ տըր» սէօզլէրինի սէօյլէտիքլէրինի իշտէճէքսինիզ, յաքին պիլմիշ օլուն քի, պու սէօզլէր՝ թէճրիպէլէրի պուլունմաեան պիր թագըմ լաֆզէնլէրին ուլյուրտուզ լարը մասալար տըր։

«Միղճէ պիլինմէսի էլզէմ վէ էհէմմ օլան շու տուր քի, էկէր կիւնիւն պիրինտէ, շու եա պու թարաֆա կէօնտէրիլիր իսէնիզ, օլ պապտէ ճահիլանէ պիր գարար իթթիխազ գըլընմաեաճաղընտան, թայեին օլունտուզունուզ նօգթաեա տօղրու քէմալը էմնիյէթլէ եիւրիւեէպիլէճէքսինիզ»

Միսմարիէյհին իրատ իթտիկի իշպաունութգ, Նանսի պէլտէսինին իթալիա հուտուտունա հէմճիվարլըղը սէպէպիլէ, իթալիատա խալիճէ սուի թէէսիրի մուճիպ օլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տէրսաատէթ բօսթա միւտիրի Հալիմ պէյէ իւշիւնճիւ բիւթպէէն Նիշանը ալիի Օսմանի իհսան պույրուլմուշ տուր։

—

Տիւնքի ճումաա կիւնիւ սէլամլըգ ըէսմի ալիսի էրթօղրուլ ճամիսինտէ իճրա պույրուլարագ, իշպու ըէսմի ալիեի միւշահէտէ իթմէք իւզրէ, Ռումանիա սէֆիրիյլէ մատամասը վէ պիր խալի միւթէպէրանը էճանիպ հաղրը պուլունմուշլար տըր։

—

Օէլամլըգ ըէսմի ալիսինտէն սօնրա, Ամերիգա սէֆիրի Մ. Օթրաուս ճէնապլէրի, հուզուրը հաղրէթի Բատիշահիտէ մէսուլ շէրէֆինէ նայիլ պույրուլմուշ տուր։

—

Զաթը հաղրէթի Բատիշահիեէ Եունան գրալը հաշմէթլու եօրկի հաղրէթլերի թարաֆընտան իհտա գըլընան Սէն-Յօվէօր Նիշանը թէօլիմէ մէմուր օլան Եունան հէյեէթի սէֆարէթի մախսուսէսինի համիլ պուլունան Հիսս նամ իւշ տիրէքլի վաբօր, տիւն սապահ լիմանըմզա վաբլ օլմուշ տուր։

Տէրսաատէթ Եունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի իլէ ժէնէրալ գօնսօլոսու Մ. Մավրօմաթի վէ Եունան սէֆարէթի մէմուրիյի սայիրէսի պիր մուշ վաբօրուլա Սալը-բաղարընտա, վէ Թէրսանէի ամիրէտէն տախի տիկէր պիր մուշ վաբօրու Լիման տայիրէսի իսկէլէսինտէ Եունան վաբօրունուն մուվասլէթինէ ինթիգար իթմէքտէ օլմալարընը, վաբօրը մէզքիւր Սէրայ-պրունու աչըղ լարընա վիրուտ իտէր իթմէզ, եավէրանը հաղրէթի Բատիշահիտէն ֆէրիգ Ահմէտ բաշա հաղրէթլերի վէ Թէչրիֆաթիի խարճինէ Իպրահիմ պէյ էֆէնտի հաղրէթլերի, վէ քէզալիք եավէրանը ճէնապը Շէհրիեարիտէն պին պաշը Շէֆիգ պէյ ֆէնտի վէ Եունան սէֆարէթինին պաղը մէմուրլարը, Թէրսանէի ամիրէտէն Թախսիս իտիլէն մուշ վաբօրունա բաքիպ օլարագ, Հիսս վաբօրունա կիթմիշլեր, վէ Մ. Գունտուրիօթի իլէ մաեէթ մէմուրլարընը վաբօրտա պուլմուշլար տըր։

Մ. Գունտուրիօթի, ժէնէրալ Վալթինսս իլէ հէյեէթի սէֆարէթ ազամ սայիրէսինի, միսսիթագ պէլիրի քիրամա թագտիմ իլլէտիքտէն, վէ գարանթինա իտարէսինճէ մուամէլաթը լաղըմ իրֆա օլունտուգտան սօնրա, ժէնէրալ վէ մաեէթ մէմուրլարը վէ սէֆիր Մ. Գունտուրիօթի իլէ սէֆարէթի մէմուրլարը մուշ վաբօրտա եաբրլարընա բաբիպէն, Տօլմա-պաղչէեէ չըգմըշլար տըր։

Հէյեէթի սէֆարէթ, միսմարիէյհ ժէնէրալ Վայթինսս իլէ Եունան հարպիեէ նազրընընն եավէրի եիւզ պաշը Բաբավիա Մանտօբուլս վէ Եունան խարիճիեէ պաշ քէաթիպի Մ. Անթօնօբուլօտան իպարէթ տիր։

Եգէանանիսթան գրալիչասընընն միւսահիպէյի սապրգէլերինտէն մատամ Զիկօմալա տախի Հիսս վաբօրունտա պուլունմուշ տուր։

Հէյեէթի մէզքիւրէ Տօլմա-պաղչէ սահիլսէրայը ալիսինէ նազիլ օլմուշլար, վէ օրատա թամամիտիպ, վէ շերպէէ՝ վէ գահվէլէր Նուշ իտիտքտէն սօնրա, խաս ախըրտան իրսալ պույրուլան արապալարա բաքիպ օլտուգլարը հալտէ, մապէյնի Հիսմաեունա պիլազիմէ, ճէպի Հիսմաեունա տայիրէյի ֆախիրէսինտէն սէլամլրգ ըէսմի ալիսինի թէմաշա իթմիշլեր տիր։

Ըէսմի ալիի մէզքիւրտէն սօնրա, հէյեէթի մախսուսէ, բիֆագաթլարընտա միհմանտար Շէֆիգ պէյ օլտուղու հալտէ, խաս ախըրտան կէօնտէրիլէն արապալարա բաքիպէն Նիշան-թաշընտա խարիճիեէ նազրը Սայիտ բաշա հազրէթլերինին գօնագլարընա կիտիպ, միւշարիէյհ հազրէթլերիյլէ կէօրիւշմիշլեր, վէ պատէհու Տօլմա-պաղչէ սէրայը ալիսինէ ավտեթ իլլէմիշլեր տիր։

Հէյեէթի մէզպուսէ, պու կիւնքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ հուզուրը հազրէթի Բատիշահիտէ մէսուլ շերէֆինէ նայիլ օլաղագ, Նիշանը, խաքիբայի հազրէթի թաճտարեեէ թագտիմ իտէճէքլեր։

—

Խասսա օրտուի Հիսմաեունը միւշիրի Բէուֆ բաշա հազրէթլերինին աեագլարընտա իճրա գըլընան ամէլիաթա տայիր էվվէլճէ վերիլէն մալիսմաթ մալիմ օլուպ, միւշարիէյհ հազրէթլերինին տիւնքի ճումաա կիւնիւ հէյեէթի մախսուսէսի թըպպեեէ թարաֆընտան իճրա գըլընան մուաեեէնէլերինտէ, ահվալը սըհհիեէլերի բէք միւքէմմէլ կէօրիւնմիշ, վէ պու պապտէ հէյեէթի մէզքիւրէ ճանիպինտէն թանզիմ գըլընան բաբօր պէր վէճհի զիյր այնէն տէրճ գըլընմըշ տըր։

Բաբօր սուրիթի

«Տէվլէթլու Բէուֆ բաշա հազրէթլերինին սաղ պաճաղը վէ սօլ աեաղը պաշ բարմաղընա պունտան 8 կիւն էվվէլ իճրա իտիլէն ամէլիաթտան հասըլ օլան եարալարընը սարկըլարը պու կիւն աչըլարագ, թէճճիտիտ իտիլմիշ վէ պաճաղընընն վէ կէրէք պաշ բարմաղընընն եարալարը եէքտիկէրինէ իթթիսալ իթմիշ վէ ճէրահաթա միւնգալէպ օլմաեարագ իլթիեամբէզիր օլտուղունու քէմալը պախթիեարիյլէ միւշահէտէ իլլէտիք. վէ պաճաղընը իսթէտիկի կիպի հարէքէթ իթտիրէպիլիպ հիչ պիր աղրը սըզը հիսս իթմէմէքտէ տիր։

Ճէնապը Հագգըն լութֆ ու ինաեթիլլէ, իշպու եարէեի, թէմամէն իքթիսապը սըհհէթ ու աֆիեէթ իթմիշ կիպի ատտ իտէրիզ։»

Ֆի 28 Թըշրինի էվվէլ սէնէ 304։ եէվմի ճումաա։

(Խմզաայ) Տօգթէօր Թօրասանճեան Տօգ. Նաֆիլէեան բաշա, Տօգ. Բէշթիմալճեան բաշա, Տօգ. Գամպուրօղլու, Տօգ. միրալայ Գօսթաքի, Տօգ. Ա. տամիտէս։

—

Գօլ տէրէ մէսէլէյի մալիմէսինին թահգըգը զըմնընտա մէմուր պույրուլան էմրուլլահ էֆէնտի հազրէթլերինին տիւնքի ճումաա կիւնիւ իմիրէ մուվասլէթ իթտիկի, վէ պու կիւնքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ տախ Մաղնիսաեա կիտէճէկի խուսուսի թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

—

Տիւն սապահ վէ պու սապահ շէհրիմիզտէ իճրայի հիւքմ իթմիշ օլան շէտիտ սօղուգ վէ ֆուրթունա արասընտա պիր աղ նիւզուլ իթմիշ օլան գար, հիվար քէօյլերտէ տախի հիւքմիւնիւ իճրա իլլէմիշ, վէ էգճիւմէ Պէյգօղ թարաֆլարընտա էրէյլիճէ գար տիւշէրէք, տաղ թէրքէլէրինտէ կէօրիւնմէքտէ պուլունմուշ իտուկի իշիտիլմիշ տիր։

—

Տիւնքի կիւն տախի Պապը զապթիեէտէն եէտի սէքիզ նէֆէր մահքիմ իդմիտ վէ Մուտանեա թարիգիյէ մէմլէքէթիմիզտէն տէֆ ու թէպիտ գըլընմըշլար տըր։

—

Քէրէսթէ համուլէլի պիր եէլքէն սէֆինէսի Ռուսիա սէվահիլինտէն կէլիրքէն Գարա-տէնիզտէ ֆուրթունաեա թուրթուլմուշ վէ համուլէսինտէն 2,000 բարչա քէրէսթէեի տէնիզէ աթմագլա քէնտիսինի գուրթարապիլմիշ տիր։

—

Կէչէն կիւնքի ֆուրթունատա պիր եէլքէն սէֆինէսի Գարա-տէնիզտէ Ֆիլիսս այբգլարընտա գարաեա օրթուրմուշ իսէ տէ, օլընան մուավէնէթ իւզերինէ եիւզտիրիլմիշ տիր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

Ռումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթընընն կէլէճէք գուրասը իչին, պու կիւնտէն իթիբարէն, հէր կիւն, սաաթ ալաֆրանկա 10տան 3 պուչուղա գատար Գալաթատա վագը Օսմանլը պանգասընտան բրօմէս պիլէթլերի սաթընն ալընապիլէճէկի իլան օլունուր։

Տէրսաատէթ 1 Նոյ. 1888

ԻԶՄԻՏ-ԷՆԳԼԻՐԷ ՇԷՄԷՆՏԸՓԷՐ ԽԱԹԹԸ ՇԱՐԹՆԱՄԷՆԻ

Սուրէքի տիր

ՊԻՐԻՆՃԻ ՓԱՍԸԼ

(Էէվայիհ վէ ինշաաթ վէ իմալաթ վէ ալէաթ վէ էտէվաթ միեանընտա տըր։)

Պիրինճի մատտտ

Ասհապը իմթիեազ, մէսարիֆ վէ զարարը ու զիեանը քէնտիսինէ ալիտ օլմագ իւզրէ մուգավէլէնամէտէ մուայեէն օլան միւտտէթլէր զարֆընտա տէմիր եօլուն ինշասը վէ իշլէտիլմէսի իչին միւգթազի օլան քեաֆիֆէյի իմալաթ վէ ինշաաթը իճրա իթմէքլիկի թէահիւտ իտէր։

Իքինճի մատտտ

Մուգավէլէնամէնին իւշիւնճիւ մատտէսի մուճիպինճէ, ասհապը իմթիեազընը Նաֆաա նէզարէթինէ թագտիմ իտէճէկի խարիթա մէլֆուֆաթը աթիէեի միւհթէվի օլաճագ տըր։ Շէօյլէ քի, տէմիր եօլուն կիւզէրկեահընը վէ մէվգըֆլէրին մահէլլինի վէ իհթիեաթ վէ թահմիլ վէ թախլիեէ խաթթլարընընն մէվգըֆինի միւպէյեին պէչ պինտէ պիր միգեասընտա պիր խարիթայի ումումիեէ՝ իշպու խարիթաեա տէմիր եօլուն խաթթը միւթէվասրթընտան իթիպարէն, պիր գըթա մագթաի թուլանիսի իլէ պաղը մահէլլերին մագթաի արզանիսի վէ մէյլլերինին ճէտվէլի իլէ էն մուհիմ օլան իմալաթը սէնանինին մագթալարը իլավէ օլունաճագ տըր։ Զիքը օլունան մագթաի թուլանի, թուլ իթիպարըյլա պէչ պինտէ պիր, վէ իրթիֆա իթիպարըյլա պէչ եիւզտէ պիր միգեասընտա թանզիմ օլունաճագ տէմիր եօլուն տերէճէյի իրթիֆաը տախի տերեանընն սաթհը միւթէվասրթընա նիսպէթլէ թայեին գըլընաճագ տըր։ Իշպու մագթաընն ալթընա ուֆուգա միւվազի խաթթ թէրսիմ օլունուպ, պիրինճի իւչ խաթթ իւզերինտէ տէմիր եօլուն մէպտէհինտէն իթիպարէն պինէր մէթրօ օլարագ մէսաֆէլէր, վէ իքինճի խաթթ իւզերինտէ էնիշ վէ եօգուշլարընը թուլլյլէ տերէյի մէյլլանը, վէ իւչիւնճիւ խաթթ իւզերինտէ գըթաաթը միւսթագիմէնին թուլու վէ խութութը միւնհանիէնին միւսթագիմէն իմթիտատը, վէ հէր պիրինին նըսֆ գուրթրընընն թուլի կէօսթէրիլիճէք տիր։

Իքինճի մատտտ

Տէմիր եօլունիմալաթը թէք խաթթ օլմագ իւզրէ իճրա օլունաճագ տըր։

Տհօրտինճի մատտտ

Տէմիր եօլուն արզը, տէմիր չըպուգլարընընն իչ թարաֆլարընտան իթիպարէն պիր մէթրօ գըրգ տէօրթ սանթիմէթրօտան պիր մէթրօ գըրգ պէչ սանթիմէթրօեա գատար օլաճագ տըր, վէ եան թարաֆլարընընն տախի տէմիր չըպուգլարընընն տրչ թարաֆը իլէ թէսվիեէ գումանընընն զավիեէյի իւլեասը պէյնինտէքի մահէլլերինն արզը տախի թէք խաթթ իչին պիր մէթրօ, չիֆթէ խաթթ իքի մէթրօ օլաճագ տըր։

Պէշինճի մատտտ

Ասհապը իմթիեազ՝ իմալաթընընն հիւանի հալտէ մուհաֆագասը, վէ տէմիր եօլ իլէ թէսվիեէյի թիւրապէ լաղըմ օլան թօքրաղընն իխրաճընտա համըլ օլան չուգուրլարընընն թանզիֆ վէ թահթիրի վէ սուլարընն ճերէեանը իչին իգթիզա իտէն հէնտէք վէ սու եօլլարը իլէ եան սահթլարընը ինչա իլլէեէճէք տիր։ Վէ թէսվիեէ գումանընընն գըրգ սանթիմէթրօ եիւքսէքլիկինտէ տէօչէնէճէք տիր։ Թէսվիեէ գումանընընն ալթընտաքի թէսվիեէյի թիւրապիեէնին սահթը ալէասընընն արզը պէչ պուչուգ մէթրօ օլաճագ տըր։ Ֆագաթ իշպու տերեճէյի արզլար խաթթընն միշքիլ օլան ագսամընտա թէսվիեէ գումանընընն մուհաֆագասընը թէէմին իչին թէտապիրի լաղըմ իթթիխազ օլունմագ շարթըյլա, պէչ մէթրօ օն սանթիմէթրօեա թէնգիլ օլունապիլէճէք տիր։

Ալթընճը մատտտ

Խաթթըն ագսամը միւխթէլիֆէյի միւսթագիմէսինի եէկտիկէրինէ պաղլաեան գըթաաթը միւնհանիեէնին նըսֆ գուրթրու 275 մէթրոտան աշաղը օլմաեաճագ տըր։ Վէ պիրպիրինէ միւթէխալիֆ ճիհէթլերտէ պուլունան գըթաաթը միւնհանիեէ արասընտա խաթթը ասլի իչին եիւզ մէթրօ վէ քիւչիւք խաթթլար իչին 50 մէթրօ թուլինտէ պիր խաթթը միւսթագիմ պրագըլաճաղը միսիլու, իշպու միւնհանիլէր գըթաաթը միւսթէգիմէեէ, բարաապլար եանի գաթը միւքեաֆի գավսլարըյլա բապթ իտիլէճէք տիր։

Եօտինճի մատտտ

Տէմիր եօլուն էնիշ վէ եօգուշլարը մէյլլերինինհաեէթ տերէճէսի մէթրօ պաշընա երկիրմի միլիմէթրօ թայեին օլունմուշ տուր։ Պիրպիրինի միւթէագրպ օլան իքի եօգուշ պէյնինտէ նըսֆ գուրթրի պին մէթրօեա միւսավի ումումի ինհինալը օլաճագ տըր։

Նըսֆ գուրթրի գալիլ օլան խուրթուլթը միւնհանիեէտէ վագը էնիշ վէ եօգուշլար, միւմքին մէրթէպէ թէսվիեէ վէ իշալէ օլունաճագ տըր։ Ասհապը իմթիեազընը իշպու մատտէ իլէ մատտէի սապրգանընն ահքեամը հագգընտա վէ պիլիասսա իզմիտտէն էսկի-շէհիրէ միւմթէտ օլուպ, տէվլէթճէ իճրա իթտիրիլէն քէշֆիեաթա նէզարէն, նըսֆ գուրթուրլարը 240 մէթրօ վէ էնիշ վէ եօգուշլարընն միլիմէթրօ պաշընա երկիրմի պէչ միլիմէթրօ թայեին իտիլէն խաթթ գըսմը հագգընտա իճրասընը ֆայտէլի ատտ իտէճէկի թատիլաթը տէվլէթի Ալիեեէ արզ վէ թէքլիֆ իմմէեէ սէլահիյեէթի օլուպ, ֆագաթ իշպու թատիլաթ հիւքիւմէթի Սէնիյեէ թարաֆընտան գապուլ օլունմատըգճա, մէվգըֆի իճրաեէ գօնուլմատեաճագ տըր։ Վէ պիր ումումի խաթթտա թէվագգուֆ զեմանլերի տախիլ օլտուղու հալտէ, գաթարլարընն հիչնի հաճէթտէ օրթա հիսապը սաաթտա 35 քիլոմէթրօ գաթթ իտէպիլէճէք սիւրաթտա հարէքէթլերինէ շու թատիլաթ մանի օլմաեաճագ տըր։

Սէքիզիրնի մասնուն

Իսթիեաթ վէ Թէվագգուֆ վէ Թաքիլիեէ խաթթլարը քիֆաեէթ միգտարը օլմադ լազըմ կելէեէք, վէ պունլար ասկապը իմթիեազըն Թէքլիֆի իւզերինէ ա ի պի հիւքի. մէնթի Սէնիլեէտէն Թայեին ուլունաճագ տըր։ Ֆագաթ շուրասը մուգարրէր տիր քի, մէվգիֆլէր պէյ. նինտէ օլաճագ մէսաֆէյի վասաթիեէ լագայլ 20 քիլոմէթրօ օլաճագ տըր։ Խուֆթութը իհթիեաթիեէնին թուլի տախի մըզրասլարըն նօգթսի պիասեէթինտէն իթիպարէն պիւ-եիւք խաթթ իչին 400 վէ քիւչիւք խաթթլար իչին 300 մէթրօտան նօգ. սան օլմաեաճագ տըր։ Մագթաի թուլանիտ իլէրուտէ մէվգիֆլէր ինչասը մէյհուզ օլան մահէլլէրտէ միւնասիպ թուլտէ գարչը գարչըեա սաթհլար կէօսթէրիլէճէք տիր։

Տօգոդոգոնմոն մասնուն

Տէմիր եօլ խաթթը պիր մահէլլտէ էհալինին ամէտչիւտիւ զրմինտա իպգա վէ մուհաֆազասը լազըմկէ-լէն ատի եօլլարը քէսէրէք կէչէճէք օլուր իսէ, տէմիր եօլ խաթթը թուրուգը մէզքիւրէնին միւմքին օլտուզու գատար եաղ ալթընտան վէ եա իւսթիւնտէն միրուր իտէճէք, վէ ֆագաթ ահվալը մէվգրիեէտէն նա. չի պազը մահէլլերտէ քէօրբիւլէր ինչասը մէսարիֆի քիւլլիէեի միւս. թէլզիմ օլտուզու վէ միրուր վէ ուպուրճա միւչքիւլաթը մուճիպ պուլունտուզու հալտէ, օրալարտա սաթը զէմին իլէ պէրապէր կէչիտլէր եաբլարագ թուրուգը մէզգուրբ մուհաֆազա իտիլէճէք տիր։ Տէմիր եօլուն պիր ատի թարիգ իւզէրինտէն քէօրբիւ իլէ կէչիրիլմէսի լազըմկէլ-տիկի հալտէ, ինչա օլունաճագ քէօբ-րիւնիւն կէօզիւնիւն վիւսաթը ահ-վալը մէվգրիեէտ կէօրէ ասկապը իմ-թիեազըն Թէքլիֆի իւզերինէ տէվ-լէճէք Թայեին օլունաճագ վէ եօլ-լարը էհէմմիեէթինէ կէօրէ իւչ մէթրօտան օն մէթրօեա գատար օ-լապիլէճէք տիր։ Քէմէրլի քէօբրիւ-լէրին եօլուն սաթհընտան իթիպա-րէն քէմէրին օրթասընա գատար իրթիֆաը լաագալլ պէչ մէթրօ վէ տէմիրտէն վէ եա աղաճտան ուֆիւգի քիրիշլէր իլէ եաբլմըշ քէօբրիւլէրին քիրիշլէրին ալթընտան իթիպարէն իրթիֆաը լաագալլ տէօրթ մէթրօ օթուզ սանթիմէթրօ վէ քէօբրիւլ-լէրին գօրգուլուգլարընընն արասընտա-քի արզը թէք խաթթ իչին տէօրթ պուչուգ վէ չիֆթէ խաթթ իչին սէ-քիզ մէթրօ օլաճագ տըր։

Տէմիր եօլուն պիր ատի կօլ ալ. թընտան կէչմէսի իգթիգա իթտիկի հալտէ օ թարիգին ալթընա եաբլ-լաճագ քէօբրիւնիւն գօրգուլուգ լա-լարընն արասընտաքի արզը ահվալը մէվգրիեէեէ կէօրէ թայեին օլունա. ճագ վէ թարիգին էհէմմիեէթինէ կէօրէ իւչ մէթրօտան օն մէթրօեա գատար օլապիլէճէք տիր։

Քէօբրիւլէրին աեագլարընընն արա-սը եանի կէօզիւ թէք խաթթ իչին լաագալլ տէօրթ պուչուգ, վէ չիֆ-թէ խաթթ իչին սէքիզ մէթրօ կէնիչ. լիկինտէ օլաճագ, վէ գաթարլարընն կէչմէսի իչին պրագլլաճագ իրթիֆա, տէմիր չուպուգլարընն սաթհընտան իթիպարէն թավանա գատար էլլի տէօրթ մէթրօ սէքսէն սանթիմէթրօ օլաճագ տըր։

Տէմիր եօլ, թուրուգը ատիեէնին սաթհընա միւվազի օլարագ կէչէճէք օլտուզու հալտէ տէմիր չուպուգլար թուրուգը մէզքիւրէ իւզերինէ ատի արապալարընն միրուր վէ ուպուրունա հիչ պիր վէճէլէ մանի օլմամագ իւզ-էրէ չըգընթը վէ չուգուր օլարագ տէօչենէճէք տիր։ Թուրուգը ատիեէ իւզերինէ եաբլլաճագ կէչիտլերտէն հիւքիւմէթճէ լիւզում կէօրիւնէճէք կէչիտլերտէ բարմագլըգ ինչա օլու-ճագ տըր։ Էնանի ամէլեաթտա էս-կիտէն մէվճուտ օլան եօլլարընն մէվ-գիլէրիլէ մագթալարընը թահվիլ վէ եախօտ թատիլ իթմէք լազըմ կէլիր իսէ, թէպտիլ վէ թահվիլօր. նաճագ գրբրմարընն էնիչ վէ եօգուչ-լարընն մէյլի պէհէմէհալ թուրու-գը մէվճուտէնին էնիչ վէ եօգուչլա-ըընն մէյլի սապրգընն նիհաեէթ տէրէճէճէնին թէճավուզ իթմէեէճէք տիր։ Հէր հալտէ հէմգիմին կէչիտ-լէրէ սուլար խաթթա տօղրու ճէրէ-եան իթտիկի ճիհէթտէ, տէմիր եօլ իլէ ատի թարիգին արասընտա լա-ագալլ օն մէթրօ թուլինտէ մէմէլի՝ մէթրօ պաշընա նիհաեէթ իքի սան-թիմէթրօեու թէճավուզ իթմէմէք իւզրէ էնիչլէր ինչա վէ թանզիմ օլու-նաճագ տըր։

Օնոնմոն մասնուն

Ասկապը իմթիեազ՝ տէմիր եօլ ա-մէլեաթըյլա ճէրէեանընա խալէլկէլ-միչ, վէ եախօտ մէճրասը թէպտիլ օլունմուշ օլան սուլարընն քէնտի մէ-սարիֆինէ օլարագ մէճրաի գատիմ-լիրինէ իճրաեէ մէճպուր օլաճագ, վէ եօլուն թէսատիւֆ իտէճէկի նէհր վէ չայլար վէ ճէտվէլլէր վէ եաբ-բլաճագ քէօբրիւլէրին գավաիտի ֆէննէ թաթպիգէն մէտախլ վէ մէխարիճի, ասկապը իմթիեազըն թէքլիֆի իւզերինէ Նաֆաա նէզա-րէթի թարաֆընտան թայեին օլու-ճագ տըր։

Օնոնմոն պիրինճի մասնուն

Ասկապը իմթիեազ՝ իճրա օլունա. ճագ ամէլեաթտա տախիլմէմիքէթ-տէն թէտարիք օլունմագ իւզրէ ա-լէա ճինսինտէն էտէվաթ վէ լէվազի-մաթ իսթիմալ իտէճէք վէ ինչաաթ վէ էտէվաթըն դաեէթ մէթին վէ միւսթահքէմ օլմասը իչին պիլճիւմ-լէ գավաիտի ֆէննիեէեէ թաթպիգի հարէքէթ իլլեեէճէք տիր։ Ագար սուլար ումումա մաֆսուս եօլլար իլէ խուսուսի թարիգլէր իւզերինէ ինչա օլունաճագ քիւչիւք վէ պիւեիւք քէօբրիւլէր իլէ սու եօլլարը քեարկը օլաճագ վէ եա տէմիրտէն թէէս-սիս իտիլէճէք, վէ քէրէսթէ՝ եալը-նըզ թէմելլէր իլէ քէօբրիւ տեօչէմէ-լէրի վէ տապան աղաճլարը իչին իս. թիմալ օլունաճագ տըր։

Պիլճիւմլէ քէօբրիւլէր ըեօմիլերի իլէ պէրապէր Նաֆաա նէզարէթինէ թագտիմ օլունաճագ պիր բրօկրա-մա թէվֆիգէն, խաթթըն գապու-լինտէն էվվէլ պէր վէճէհի միւթաա թէճրիւպէ իտիլէճէք տիր։ Տէմիր չուպուգլար իլէ էտէվաթ վէ լէվա-զիմաթը սալրէյի ինչաեէեէյի ճին. սինտէն վէ տաեանըգլը վէ գուլլա-նըլաճագ իշլերէ էվվէրիչի օլաճագ տըր։ Տէմիր չուպուգլարըն տէմիր-տէն մամուլ օլտուզու հալտէ, պէհէր մէթրօսու ճիվաթալարըյլա պէրա-պէր լա ագալլ 34 քիլօկրամ՝, վէ չէ-լիքտէն մամուլ օլտուզու հալտէ 30 քիլօկրամ՝ սրգէլէթինտէ վէ վէնիվիլ ուսուլինտէ օլաճագ տըր։ Պիր պիրի-նի միւթէագրպ վազ օլունաճագ իքի թրավէրս արասընտաքի ֆասլա՝ միհ-վէրլէրտէն իթիպարէն 90 սանթի-մէթրօեու թէճավուզ իթմէեէճէք տիր։ Տէմիր չիպուգլարըն եէքտիկէ-րինէ բապթ օլունաճագ մահէլլէրի-նէն տապան աղաճլարը իւզերինէ թէսատիւֆ իթմէմէսի վէ մահալը իլթիսագլարըն պիր պիրինէ միւվազի օլմամասը ճաիզ օլուպ, ֆագաթ չի-պուգլարըն պիր պիրինէ մէրպութ օլաճաղը նօգթալար իքի թրավէրս արասընա թէսատիւֆ իլլէտիկի հալ-տէ տապան աղաճընըն հատտը վա-սաթընտան իթիպարէն 33 սանթի-մէթրօեու թէճավուզ իթմէեէճէք տիր։ Էպնիեէ իլլ մէվգիֆ վէ գու-լիպելէրին թէրթիպաթ վէ սուրէթի ինչաաթը թէմամիլլէ գաիտէյի թա-սարրուֆա վէ ուսուլ վէ ատաթը մէմլէքէթէ մուվաֆըգ օլաճագ տըր։

Մէվգրֆլարըն էպնիեէսի թաշտան վէ եա թուղլատան օլաճագ, վէ իւ-զէրլէրի տախի քիրէմիտ վէ թաշ վէ եախօտ տիկէր պիր մատէն իլէ էօր-թիլէճէք տիր։ Թօբրագ իմլասըյլա թէսվիեէ օլունան վէ թիւրապ հաֆ-բիրլէ եաբլան մահէլլէրին թէսվի-հանէսիլլէ, Օքրիք ճէլպ իտիլմիշ օլ-տուգլարը հալտէ, Օքրիքլիլէր թա-րաֆընտան ալչագ ճասընա գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշլէր, վէ գատընլար իլէ չօլուգ չօճուգլար տախի պու-միւգաթէլէեէ գուրպան օլմուշլար տըր։

Մէգրիւր մալիւմաթը վիրէն մէք-թուպ մուհարրիրի, «Պու վահչիլ-կէն թաֆսիլաթը օլ տէրէճէ տէհ-շէթլի տիր քի, նէշրի գապիլ տէ-յիլ տիր» տէմիշ տիր։ Օքրիքլիլէր՝ գաթլ ու թէլէֆ իթտիքլէրի պիչա. րէլէրին գանլարընը իչմիշլէր, վէ էթլէրինի եէմիշլէր տիր։ Բարչալա-նան ճէսէտլէրին ազաաք, ատանընն հէր թարաֆընա աթըլմըշ տըր։

—

Իթալիանընը ըէսմի ղազէթասը, իթալիա մէճլիսի մէպուսանընընն նո. յեմբերի էֆրէնճինին 8 ինտէ (եանի տիւն) ագտը իճթիմա իտէճէկինի պիլտիրտիկի սրբատա, մէճլիսի մէգ-քիւրտէ մէվզուի պահս օլաճագ մէ. սէլէլէր սրբասընտա, Նաբօլի պէլտէ-սինտէ վագը Ասիա մէքթէպինին թէնսիզաթը մէսէլէսի տախի պու-լունտուզունու իլավէյի մէգալ իթ-միչ տիր։

Պու մէքթէպ, իթալիա հիւքիւմէ-մէթինին էֆքէարընճա, իթալիա տէվ-լէթինին Ասիա գրթասըյլա միւնա-սէպաթընը գօլայլաթմագ մէմուրի-եէթինի հայիզ օլաճագ կէնճլերէ մախսուս օլաճագ իքէն, պէքլէնիլէն նէթիճէլերի հասըլ իթմէմիշ տիր։

Ասիատա իճրաի հիւքիւմէթ իտէն բրէնսէսլերին էքսէրիսի, էվրօբա թէրպիեէսի ալմագ, ուսուլը սհեա-սիեէ վէ թիւճճարիեէեի թահսիլ իթմէք, վէ իլերուտէ էրէճէքլերի պիւեիւք մէսնէտ վէ մէվգրին իճապ իթտիրտիկի լիսանլարը էօյրէնմէք իւզրէ քէնտի էվլատլարընը մէգքիւր մէքթէպէ կէօնտէրտիքլերի հալտէ, մէքթէպի մէզգուր, նասըլքի սէօյ-լէտիք, մաթլուպ նէթիճէլերի հասըլ իթտիկինտէն, չակիրտանընն միգ տարը ագալմըշ, վէ էշթէ պու սէպէպլէ պու քէրրէ թէնսիգաթընա լիւզում կէօրիւլմիւշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

—

Բարիս, 8 Նոյ.- Բարիս բօլիսինին մէսարիֆինի տէվլէթ պիւտճէսինէ բապթ իտէն գանուն լայիհասընը, մէճլիսի աեան, ըէյիսի վիւքէլա Մ. Ֆլօքէնին մուխալիֆէթինէ բաղմէն, 18 ըէյէ գարչը 223 ըէյ իլէ գապուլ իլլէմիշ տիր։

Էնանի միւգաքէրաթտա Մ. Լէօն Բըլնօ՝ Մ. Ֆլօքէնին Բարիս մէճլիսի պէլէտիսի հագգընտաքի թարաֆ-տարլըզընը մուսախէզէ իթմիշ տիր։

Բարիս, 9 Նոյ.- Ղազէթալար, Մ. վատինկթօնուն պիր մէքթուպունու նէշր իթմիշլէր տիր։ Պու մէքթուպտա միւմալէյէ, քէնտինին խարիճիեէ նազըրլըզը զէմանընտա, Ֆրանսա վէ Ռուսիա իթթիֆագընտան ասլա պահս օլունմասըզը պէեան գըլընմըշ տըր։

Նիւ-Եօրգ 9 Նոյ.- Մ. Գլէվլէնտ վէրիլէն 168 գուրաեա գարչը Մ. Հարիսըն՝ 233 գուրա իլէ մէմալիքի միւճթէմիայը Ամէրիգա ճիւմհուրու ըիեասէթինէ ինթիխապ օլունմուշ տուր։

ՌԷԱՏ

—

Պու կիւնտէն իթիպարէն Տէրսաա. տէթ հէվալիսինտէ իշլէմեէ պաշ-լաեան տէմիր եօլու գաթարլարընընն եէնի թարիֆասը, պու կիւնքի ղա-զէթամըզընն տէօրտիւնճիւ սահիֆէ-սինտէ տէրճ իտիլմիշ օլտուզունտան, Շարգ տէմիր եօլլարը իշլէտիճի գում. բանիասը թարաֆընտան ումումուն նազարը տիգգաթը տավէթ օլու-նուր։

—

Տէրսաատէթ, վէ Քիւչիւք-չէք-մէճէքտէն մատտա հէվալիսի վէ Տէ-տէ-աղաճ ըսթասիօնլարընա մախսուս օլարագ, 12 Նիւմէրօլու թարիֆայը մախսուս մուհիպինճէ պուղտայ վէ սայիրէ նագլիեաթընընն եիւզտէ 12 թէնզիլաթ ֆիեաթը, պու այրն նի-հաեէթինէ գատար ճարի իքէն, 1888 դեկտեմբերի նիհաեէթինէ գատար թէմոտա օլունտուղու իլան օլու-նուր։

Տէրսաատէթ 25 հոկտ. 1888

Իշլէտիճի գումբանիա

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

—

Գալաթա 29 հոկտ.

հ. գ. ումումի 28 գաբ. դ. ք.	16 3½
«գ. հոկտ. 29 այլ. տուպլը գ. ք.	16 02
Իւնիֆիէ գաբ. 28 գուբ.	

այլ.

Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրազ	28 20
» Բ. Բ.	16 20
» Գ. Գ.	17 02
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	48 62½
Ագչէ ֆարիզի	8 00
Բաբօր	00
Հէվալէսիզ	10

—

Պ.ԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Իէնէրալ	8 17
Սթամպուլ պանգասը	7 10
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4 23
Թրամվայ	4 57½
Սօսիէթէ օթթօման պանգասը	4 34

ԱՌՁԵԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

—

Օսմ. վրասը 100 ղրուշտան		Ղ. Բ
Պէեազ Մէճիտիեէ ֆարգը		108 22
Մէթալիք	»	103 10
Պէշիք	»	103 20
Ալթընըզ	»	103 20
Պագըր	»	100
Գայմէ	»	6000
Ինկիլիզ վրասը		110 32
Ֆրանսըզ ալթունը.		87 30
Բօլ		91 20
Գրէմից ալթունու		51 20
Գարպօն գամէսի		8 80
Իսթիգրտզը տախիլի Սապահ		38 25
Էօյլէն		38 35

—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա, 8 Նոյ.

Ինկիլիզ գօնսօլիտի	97 5/16
Էսհամը ումումիէ աչըլ. գ. ք.	15 ½
» » գաբան. գ. ք.	15 11/16
7 իսթիգրազը 1ինճի սընըֆ	28 ¾
71 » B	16 ⅜
95 » C	00 00
Տէվլէթի Ալիեէնին 71 իսթիգ.	82 ½
Օսմանլը Պանգասը	11 ¼
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	101 ⅛
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	81 ½
Մըսըր իմթիեազը շըմէնտըֆէր	100 ½
Տարբա սանիեէ	77 ¾
Մըսըրըն Բօչիլ իսթիգրազը	102 ¼
Մաճարիսթան էսհամը	
Գամպիօ Բարիս	25 60

Բարիս, 8 Նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 3%	82 82
Ֆրանսըզ ֆօնտսու 4½	104 67
Էսհամը ումումիեէ աչըլ. գ. ք.	15 70
Էսհամը ումումիեէ աչըլ. գ. ք.	15 87
Մուպասէլէ օլմուշ սէրի b	16 20
Մուպասէլէ օլմուշ սէրի c	15 70
Ռումէլի շըմէնտ. թահ.	48 87
Օսմանլը պանգասը	534 75
Գրէտի Լիոնէ	615 00
Գրէտի Ֆոնսիէ	1370 00
Լիոն ագսիոնու	1292 00
Սուէյշէ գանալը	2235 00
Ռուս ֆոնտսու 5% 1877	103
Իթալիա էսհամը	97 00
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	414 00
Իսբանեա խարիճի իսթիգ	72 ⅝
Բրիօրիթէ թահվիլաթը	420 00
Եունան 5% 1879	423 75
Գամպիօ Լօնտրա	25 00

Վիէննա, 8 Նոյ.

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	122 50
Ռումէլի շըմէնտըֆէրլէրի	23 50

Բարիս, 8 Նոյ.

Ֆրանսըզ ֆօնտսու 4½ %	82 86½
Օսմանլը ֆօնտսու 4½ %	15 87½
Ռումէլի շըմէնտըֆէր թահ.	00 00
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշ.	415 00

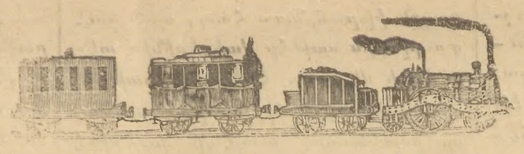

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Եօլձոռ թարիֆաը, 1888 Նոյեմբեր 10 տաև իթիպարէև

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ ՔԻՒԶԻՒՔ ԶԷՔՄԷՃԷ ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԵՕԼՃՈՒ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ

ՍԹԱՍԻՕՆ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ՔԻՒԶԻՒՔ–ԶԷՔՄԷՃԷ	1	52	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	2
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																	
	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր
Սթանպոլ	6 35	7 00	7 51	8 30	9 20	10 05	10 34	11 15	12 00	1 10	2 35	3 40	4 30	5 00	5 30	6 00	6 40	8 15
Գում–գաբու	6 45	7 13	8 08	8 39	9 29	10 14	10 43	11 24	12 09	1 19	2 44	3 49	4 39	5 09	5 39	6 09	6 49	—
Եէնի–գաբու	6 49	—	8 12	8 43	9 33	10 18	10 47	11 28	12 13	1 23	2 48	3 53	4 43	5 13	5 43	6 13	6 53	—
Սամաթիա	6 55	—	8 18	8 49	9 39	10 24	10 53	11 34	12 22	1 29	2 54	3 59	4 49	5 19	5 49	6 19	6 59	—
Եէտի–գուլէ	7 01	7 26	8 24	8 54	9 44	10 29	10 56	11 39		1 33	2 59	4 04	4 54	5 23	5 54	6 24	7 05	—
Մագրի–քէօյ	7 18	7 50	8 35	9 06	9 55	10 41	—	11 51	—	1 45	3 10	4 16	5 06	5 45	6 06	6 35	7 19	—
Ա յ–Սթէֆանօս	7 27	8 03	—	9 15	—	10 50	—	12 02	—	1 54	—	4 25	5 15	—	6 17	—	7 28	—
Տիւչիւք–Զէքմէճէ	—	8 13	—	—	—	—	—	12 10	—	—	—	—	—	—	6 25	—	—	—
ՎԻԻՍՈՒԼ																		

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕԼԱՐԸ

ՍԹԱՍԻՕՆ ՔԻՒԶԻՒՔ–ԶԷՔՄԷՃԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ	5	7	9	1	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	51
	ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹ																		
	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ս–գ–հ	Ա–գ–ր		Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր	Ա–գ–ր
Քիւչիւք–Զէքմէճէ	—	6 55	—	—	—	—	—	—	—	11 27		1 27	—	—	—	—	—	—	6 54
Ա յ Սթէֆանօ	6 35	7 50	—	—	8 01	—	9 20	—	—	11 15		1 39	2 35	—	4 30	5 30	—	—	7 07
Մագրիքէօյ	6 46	7 15	7 40	—	8 11	8 40	9 30	10 15	—	11 25		1 46	2 45	3 50	4 40	5 40	6 10	6 50	7 24
Եէտի–գուլէ	7 00	7 28	7 51	—	8 24	8 54	9 43	10 28	11 09	11 38	1 03	1 59	2 59	4 04	4 54	5 54	6 24	7 04	7 44
Սամաթիա	7 04	7 32	—	—	8 28	8 58	9 47	10 32	11 13	11 42	1 08	2 02	3 03	4 09	4 58	5 58		7 08	—
Եէնի–գաբու	7 10	7 38	—	—	8 34	9 04	9 53	10 38	11 19	11 48	1 14	2 08	3 09	4 16	5 04	6 04		7 14	—
Գում–գաբու	7 15	7 42	7 59	—	8 38	9 08	9 57	10 42	11 25	11 52	1 18	2 12	3 13	4 22	5 08	6 08	6 32	7 18	8 02
Սթանպոլ	7 23	7 50	8 07	8 15	8 46	9 16	10 05	10 50	11 31	12 00	1 26	2 20	3 21	4 30	5 16	6 16	6 40	7 26	8 14
ՎԻԻՍՈՒԼ																			

Ակթլարընտա չիզիկ իշարէթլի տագըգալար, ագշամըն սաաթ 6ըլլա սապահըն սաաթ 5ինին 59 տագըգասը արասընտաքի կիճէ վագթընը իրաեէ խտէրլեր։ Ճէսամէթի ազ օլսա եիւքլէր պիլա փարգ հէր գաթարտա գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի եիւքլեր՝ Տէրսաատէթիլէ Մաքրի քէօյ եախօտ անտէն էօթէյէ հչլեեէն գաթարլարտա գապուլ օլունաճագ տըր։

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻԻՏԻՐԻԵԷԹԻ

ԻՍՏԻՐՆԷ—ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 222

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Տէտէ–աղաճ	Հարէքէթ	11	50
Ֆէրրէ	»	12	56
Պիտիկլի	»	2	00
Սուֆլի	»	3	03
Տիմէթօգա	»	4	15
Գէուլէլի–Պուրկազ	»	4	58
Ուրլի	»	5	26
Էտիրնէ	Վիսուլ	6	20
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 221

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Էտիրնէ	Հարէքէթ	9	20
Ուրլի	»	10	19
Գուլէլի–Պուրկազ	»	10	59
Տիմէթօգա	»	11	35
Սուֆլի	»	12	57
Պիտիկլի	»	1	50
Ֆէրրէ	»	2	51
Տէտէ–աղաճ	Վիսուլ	3	50
		Ագշամ	

ԹՐԸՆՕՎԱ—ԵԱՆՊՕԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 322

Պէհէր Բազար իրթէսի, Զարչէնպիհ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Իշկոդ գաթար պաշըճա խաթթըն աթիտէքի գաթարլարընա միւսաբք տըր։			
Ֆիլիպէտէն	Վիսուլ	12	35
Էտիրնէտէն	Վիսուլ	1	5
Թրընօվա	Հարէքէթ	1	35
Գարա–բունար	»	2	19
Բանէ–մահալլէսի	»	3	22
Եէնի–Զաղրա	»	4	29
Ըսլիճա–Քէրմանը	»	5	25
Եանպօլու	Վիսուլ	6	15
		Ագշամ	

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԷՐՕՍՈՒ 321

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս.	Տ.
		Սապահ	
Եանպօլու	Հարէքէթ	8	
Ըսլիճա–Քէրմանը	»	9	10
Եէնի–Զաղրա	»	10	10
Բանէ մահալլէսի	»	11	11
Գարա–բունար	»	12	17
Թրընօվա	Վիսուլ	12	16
			50
Հչկոդ գաթար պաշըճա խաթթըն գաթարլարընա միւսաբք տըր։			
Էտիրնէտէ	Հարէքէթ	1	
Ֆիլիպէտէ	Հարէքէթ	1	20
		Ագշամ	

ԻԽԹԱՐ.— Տէրսաատէթ միւլհագաթը գաթարլարընըն թարիֆասը պաշգաճա նէշր օլունմուշ տուր։

ԻՇԼԷՏԻՃԻ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՆԸՆ ՄԻԻՏԻՐԻԵԷԹԻ

ՇԱՐԳ ՏԷՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

ՏՕՂՐՈՒՏԱՆ ՏՕՂՐՈՒԵԱ

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ՆԻՇ, ՊԷԼԿՐԱՏ, ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ, ՎԻԷՆՆԱ

ՎԷ

ՎԻԷՆՆԱ, ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ, ՊԷԼԿՐԱՏ, ՆԻՇ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ

ԱՐԱՍԸՆՏԱ ԻՇԼԷԵԷՆ

ԵՕԼՃՈՒ ՎԷ ԷՇԵԱ ԳԱԹԱՐԼԱՐԸ

ԹԱՐԻՖԱՍԸ ՏԸՐ

ՍԹԱՍԻՕՆ	ՍԱՏԷ ՊԻԼԷԹ												ԵԻԻԲԼԷՐ			
	1 ՄԷՎԳԸ Ֆիյար				2 ՄԷՎԳԸ Ֆիյար				3 ՄԷՎԳԸ Ֆիյար				10 քիլօկրամտան ֆազլա իչին բէար.			
	Ֆր.	Սն.	Ա.լթ Ղր.	Բր.	Ֆր.	Սն.	Ա.լթ Ղր.	Բր.	Ֆր.	Սն.	Ա.լթ Ղր.	Բր.	Ֆր.	Սն.	Ա.լթ Ղր.	Բր.
Տէրսաատէթտէն																
Նիշէ	114	45	503	75	85	85	377	75	57	25	252	.	3	28	14	43
Պէլկրատա	148	45	653	25	111	35	490	—	74	25	326	75	4	25	18	70
Պուտապէշթէ	196	75	865	75	145	45	640	—	98	50	433	50	5	69	25	04
Վիէննաեա	228	25	1004	50	167	75	738	25	—	.	—	.	6	75	29	70

ՄԻԻԼԱՀԱԶԱԹ

Տօղրուտան տօղրու օլան պիլէթլէր, թարիխի իչթիրաասընտան իթիպարէն օն կիւն իչին միւթէպէր օլուպ, հէր պիր գուբօնտա իչար օլունան ըսթասիօնլարտա ասխի տուրմագլըգ սէլահիյեէթինի իթա իտէրլեր։ Պունտան պաշգա եօլճուլար, հէր պիր գուբօնտա իչար օլունան արա եէրտէքի ըսթասիօնլարտան պիրինտէ տուրապիլիրլեր։ Ֆագաթ թրէնտէն էնտիքլէ. լէրի զէման, մէզքիւր ըսթասիօն միւտիրինէ պիլտիրմէլի տիրլեր։

Իւչ եաշընտան քիւչիւք օլան չօճուգլար, բիֆագաթլարընտա պուլունան քիմսէլէրին գուճագլարընտա օլուրլար իսէ, իւճրէթի նագլիյէտէն մուաֆ տըրլար։ Իւչ եաշընտան օն եաշընա գատար օլան չօճուգլարտան, պալէատէքի ֆիեաթրն նըսֆը ալընըր։

Թէքմիլ պիլէթ ալանըն 30 քիլօկրամլըգ եիւքիւ վէ եարըմ պիլէթ ալանըն 20 քիլօկրամլըգ եիւքիւ, պիլա իւճրէթ նագլ իտիլիր։

Հէր կիւն, Տէրսաատէթ իլէ Վիէննա արասընտա, եալընըզ Պրիւգ թարիգիլէ պերինճի վէ իքինճի մէվգիլէրէ մախսուս միւխթէլիֆ պիր արապա իշլէմէքտէ տիր։

Տէրսաատէթ, 2 հոկտ. 1888

ԻՇԼԷՏԻՃԻ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱ ՏԻՐԷՔԹՕՐԼՈՒՂՈՒ

ԻՍՏԻՔԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

621 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր Սալը, Բէնչէնպիհ վէ Ճումաա իրթէսի կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		ապ
Միթրօվիցա	Հարէքէթ	7 00
Վուչիթրն	»	7 22
Բրիչթինա	»	8 15
Լիբլիան	»	9 04
Վէրիսօվիչ	»	9 58
Գաչիանիք	»	10 45
Էլէհան	»	11 14
Իւսքիւպ	Վիսուլ	12 05
		Ագշամ

ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՍՏԻՔԻՒՊ ԽԱԹԹԸ

521 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր հաֆթանընն հէր կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Ագշամ
Իւսքիւպ	Հարէքէթ	1 10
Զէլէնիքօ	»	1 50
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	2 37
	Հարէքէթ	2 47
Վէնից–Կրատսքօ	»	3 42
Գրիվօլագ	»	4 50
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	5 09
	Հարէքէթ	5 21
Սթրումնիցա	»	6 02
Միրօվէ	»	6 12
Կէվկէլի	»	7 02
Կումանճէ	»	7 38
Գարասուլու	»	7 49
Ամաթօվա	»	8 36
Թօրսին	»	8 31
Սէլանիկ	Վիսուլ	9 55
		Ագշամ

522 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Պէհէր հաֆթանընն հէր կիւնլէրի հարէքէթ խտէր։

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.
		Սապահ
Սէլանիկ	Հարէքէթ	6 00
Թօրսին	»	6 59
Ամաթօվա	»	7 24
Գարասուլու	»	7 49
Կումանճէ	»	8 00
Կէվկէլի	»	8 40
Միրօվէ	»	9 23
Սթրումնիցա	»	9 53
Տէմիրգաբու	Վիսուլ	10 11
	Հարէքէթ	10 21
Գրիվօլագ	»	11 11
Վէնից–Կրատսքօ	»	11 56
Քէօբրիւլիւ	Վիսուլ	12 49
	Հարէքէթ	12 59
Զէլէնիքօ	»	1 51
Իւսքիւպ	Վիսուլ	2 30
		Ագշամ

622 Ն՝ ԳԱԹԱՐ

Հէր հաֆթանընն Բ. իրթէսի չարշէնբէ վէ Ճումաա կիւնլէրի հարէքէթ խտէր

ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ
		Ագշամ
Իւսկիւպ	Հարէքէթ	3 15
Էլէհան	»	4 11
Գաչիանիք	»	4 57
Վէրիսօվիչ	»	5 53
Լիբլիան	»	6 48
Բրիչթինա	»	7 34
Վուչիթրն	»	8 18
Միթրօվիցա	»	8 35
	Վիսուլ	Ագշամ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ Վէ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

6 · ԹՕԼԱՑԵԱՆ

Պէյօղլու Թագսիմ նատտէսի Ն. 6ճտէ Ֆազը